

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkah pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnishvu mesečno K 1.20, z dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrletno K 5.—, mesečno K 1.70. — Za inozemstvo celoletno K 30.—. — Naročnina se pošilja upravništvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITICEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravništvu: Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju: pust. — Za odgovor je priložiti ur. mbr. — Telefon številka 118.

Drobiž iz Belgrada.

Belgrad, 26. aprila.

Reforme v državni upravi Srbije.

Končno so uvideli tudi merodajni činitelji v Srbiji, da je treba temeljite izpremembe v marsičem.

Prva pride pod operacijski nož poštna uprava ter je dotični resortni minister že predložil predlog zakona o reorganizaciji pošt, brzojavov in telefonov državnemu svetu v pregled, nakar bo sklepala o njem skupščina v bodoči sesiji.

Poštni uradi v Draču, Sv. Ivanu Meduanskemu in Elbasanu so prenehali delovati, na novo pa so odprti v Kratovu in Vučitrnu.

Istotako se preustroji tudi ministrstvo prosvete in narodno šolstvo. Tozadevni detajli so sicer že pripravljeni, vendar pa se še čaka ugodnejše prilike.

Velike vsote se pošiljajo v nove kraje v kulturne in prosvetne namene, žal, da še ni mogoče sistematično delovati v tem oziru po novih krajih.

Nova skrb in prebitek imetja ministrstva prosvete nastopa s prevzetjem

turških džamij in samostanov.

v upravo v novoosvojenih krajih. Ta imetja znašajo ogromno vrednost, vsled tega se je sestavil pod okriljem ministrstva prosvete poseben, začasen odbor, katerega naloga bo upravljati s premoženjem in nepremičnim premoženjem turških cerkva in samostanov.

Predsednik tega odbora je Milan Pečanac, načelnik cerkvene sekcije v ministrstvu prosvete, a člani odbora so Mehmed Remza Delić, belgrajski turški imam in neki molimmedanec iz Bosne.

Cim se razmere uredijo, stvorijo se stalni odbor v isti namen.

Prince Roland Bonaparte

se je mudil deli časa v Skoplju pri prestolonasledniku Aleksandru kot gost in si razgledal posebnosti skopljske, kakor tudi posamezne bližnje kraje, kjer so se vršile vojne operacije.

Pri tej priliki je dal skopljski posadki 2000 dinarjev, katere naj se razdeli med obolele in siromašne vojake.

Predvčerajšnjem je dospel v Belgrad, razgledal si mesto v kraljevem avtomobilu, včeraj pa je bil na kosilu pri kralju.

Popoldne ga je v sprejel v ministrstvu zunanjih stvari, predsednik vlade N. Pašić ter se z njim dalj časa držal.

Zvečer je odpotoval iz Belgrada.

Ranjenci iz Skadra.

Predsinčnjem je dospel v Belgrad 199 srbskih vojakov izpod obzidja Skadra.

Vsi so lažje ranjeni in le nekoliko jih je težje ranjenih in obolelih. Vlak je spremljal načelnik ruske sanitetne komisije dr. Ivan Rostovski z dvema saniteti in štirimi strežaji.

Vprašanje izseljencev.

Dosedaj je prišlo na ministrstvo privrede 69 prošelj, s katerimi prosijo inozemci koncesij za razna industrijska podjetja itd. v Srbiji.

Ministrstvo se še ni odločilo ter je suspendiralo rešitev teh prošelj na nedoločen čas, vendar pa je precejšnje število teh prošelj takoj a limine odbilo brez utemeljitve.

Skoraj stoletna starka samomorilka.

Včeraj popoldne hotela je storiti konec svojemu dolgemu življenju 98letna starka Cveta Putnik. Vzela je kuhinjski nož in cicala z njim po zgrbančeni koži na vratu.

Telesna njena moč pa ji tega ni dopustila. Prišedši zdravnik ji je dal prvo pomoč ter jo nato pustil odpeljati v bolnišnico.

Pravi, da se je že naveličala življenja...

Toisto trdijo petnajstletni zaljubljeni samomorilci, torej, kje je resnica...

Moč navade.

Vsled splošne mobilizacije so bile po vsej Srbiji šole zaprte in otroci so se veselili večmesečnih počitnic.

Ne tako otroci siromašnih staršev, posebno v družinah, kjer je bil hranitelj v bojnih vrstah. Tu so morali tudi otroci poseči po kakem zaslužku.

V Belgradu so prodajali časopise po ulicah. Od ranega jutra, ko izidejo prvi časopisi, pa do pozne noči lažijo po ulicah vedno ključčič imena časopisov, katere prodajajo. Tu in tam položita po dva, trije časopise k zidu in »fuckajo« za denar. Toda igra jih ne moti, da bi ne kričali, ko mečejo »marjaše« v zrak: »Evo, sve novine!»

Cim jih pa kdo zakliče, pridirjajo vsi hkrati in vsak bi hotel spečati nekaj časopisov.

No, temu svobodnemu življenju po belgrajskih ulicah je napravila zopetna otvoritev šole vendar enkrat konec.

A kaj hočete? Misli še vedno uhajajo tja na Terazijo in druge prometnejše ulice.

Tako vpraša učitelj enega od teh »novinarjev«, naj pove vse reke v Srbiji.

In fantu je to šlo kot bi maslo rezal, prav nič se ni zmotil, vsaj mislil je tako in z veseljem ter ponosnim obličjem je začel naštevati:

»Stampa«, »Pravda«, »Politika«, »Tribuna«, »Srbska Zastava«, »Mali Žurnal«, »Balkan«, »Samouprava«, evo sve srbske novine!

Znal je dobro, a učitelj menda ni bil prav zadovoljen z njegovim od-

govorom, ker ga je le očetovsko opozoril, naj drugič misli kaj govori. Otroci pa v smeh...!

Mirovna konferenca v Bernu

11. t. m. se je vršila v Bernu v Švici konferenca francoskih in nemških parlamentarcev, ki so prišli manifestirati za mir med obema narodoma in demonstrirati proti blaznemu oboroževanju v Nemčiji, kjer bo vojaški moloh požrl skoro eno milijardo ljudskega denarja, in proti triletni vojaški službi, ki je v Franciji na novo vpeljana.

Ena okoliščina je zanimiva, ki se je prigodila. Na konferenco je prišlo 110 francoskih delegatov in le 34 nemških. To dejstvo nam najjasnejše dokazuje, kje je činitelj, ki povzroča to blazno oboroževanje v obeh državah. Vsi se še spominjajo govora Bethmann-Hollwegovega v Rajstagu, kjer je vgotavljal, da je Nemčija miroljubna, da si ona ne želi vojne z Francijo, da je pa ravno Francija tisti činitelj, ki jo radi svojega šovinizma sili k oboroževanju. Torej: Nemci miroljubni — Francozi bojaželjni. Na konferenci, kjer se manifestira za mir je pa Nemcev skoro štirikrat manj kot Francozov. S tem je jasno pokazano, da je vse ono utemeljevanje državnega kancelarja ničeno in da so Nemci sami tisti, ki mislijo na vojno in da jim ni, da pride do mirnega življenja.

German je German — povsod enak.

Konferenca je imela lep potek in soglasno je bila sprejeta sledeča

resolucija:

Prva konferenca nemških in francoskih parlamentarcev, zbrana

Konec včerajšnjega romana.

PO NEKJ. LITH.

Stara gospa je svojega rejenčka tako ljubila, da mu je dovolila vse igranje, ki si jih je želel. Posebno rad se je igral s puškami in sabljami. S tem je pokazal svojo naravo. Da bi se česa naučil — mu je gospa postavila tudi šole in učitelje. Deček pa se ni hotel učiti. Delal je svoji vzgojiteljici mnogo skrbi in truda. Njen soprog je komaj za njega sproti dobival denar. Posebno ošaben je postal rejenec, ko

je zapazil, da tudi drugi po njem obračajo oči in mu obljubljajo dobrote — če preide k njim. Postal je tako oblasten, da ni hotel nikogar več slišati. Ko je hotel gospod nekoč strogo nastopiti proti njemu — je nehalen rejenec vrgl njega in staro gospo čez prag. Doma pa je bil tak prepir, da bi bili skoraj hišo raznesli.

v Bernu dne 11. maja 1913., protestira z vso odločnostjo proti ničvrednim šovinističnim hujškarjem vsake vrste, in proti kazni vrednim spletkarjem, ki prete na obeh straneh meje, da zapeljejo zdravi zmisel in ljubezen narodov do domovine na kriva pota. Konferenca ve in naglašja, da hočeta oba naroda po svoji ogromni večini mir. Zavezuje se, da

bo brez odlašanja delovala na to, da se razpršijo nesporazumi in da se preprečijo konflikti. Od srca se zahvaljuje od naroda izvoljenemu zastopstvu Alzacije in Lorene, da je s svojo velikodušno izjavo olajšalo zbližanje obeh dežel v učinkovito skupnost. Svoje člane vabi nujno, naj vplivajo na vlade vesele, da omeje izdatke za vojsko in mornarico. Top-

Za birmo dobite pri H. SUTTNER

: tvrdki :

Mestni trg št. 25 in sv. Petra cesta 8

najcenejše in najboljše : ure, verižice itd. :

Lastna protokolirana tovarna ur : v Švici :

Lastna protokolirana tovarna ur : v Švici :

LISTEK

M. ZEVAKO:

V senci jezuita.

(Dalje.)

Prav takrat pa se je spomnil Franc I. svojih ukazov.

Poklical je Mongomerija k sebi in ga povprašal s tako mrklm glasom, da je gardni kapitan na tihem trepetal, ves pripravljen na hudo uro.

Toda naglo se mu je vrnilo ravnodušje; osmelil se je in odgovoril, zanašaje se na slučaj in na kapričnost usode v dvornem življenju:

»Sir, ni se nam posrečilo aretirati niti gospo Feronke, niti onih dveh rokavničarjev... Vzrok je prav enostaven, sir: ženska in rokavničarja so odšli iz Fontenbloja.«

»Ali veste to z gotovostjo, sir.«

In Mongomeri se je spustil v bujno izobilje podrobnosti, izmišljaše si zaporedoma celo vrsto prizorov, ki so silno zanimali kralja; nazadnje pa je ddal:

»Včeraj in snoči smo aretirali kakih petdeset ljudi, ki so v gradu, sir...«

Ako je vaša kraljevska volja, pojdem izpustiti te ljudi; edini, ki zanimajo vaše Velikanstvo, so itak ušli. Mračnega lica je poslušal Franc I. Mongomerijevo poročilo. Videlo se mu je, da blodi njegova misel drugod.

Izprehajal se je počasi, kakor da ga pritiska neznana katastrofa k tlom.

Nekaj minut se je zdelo, da je popolnoma pozabil navzočnost svojega kapitana.

Nazadnje se mu je izvil vzdihljaj. Obrnil se je k Mongomeriju, rekoč:

»Idite, gospod, in izpustite svoje jetnike. In če ste res gotovi, da tistih ljudi ni več v Fontenbloju, potem je vse v najboljšem redu; ne govoriva več o tem.«

Franc I. je ostal celi dve uri zaprt v svojem stanovanju.

Mongomeri se je čudil tej kraljevi brezbržnosti nad neuspehom njegove dvojne naloge tako zelo, da ga je kar skrbelo.

Toda njegov strah je bil nepotreben.

Kralj je mislil v tem trenutku prav malo na Magdaleno Feronovo in še manj na Manfreda in Lantnéja.

Margentina je zavzemala vse njegove misli.

Nenadno pojavljenje matere, ki se je postavila medenj in med Zileto, uprla se mu s pogledom in mu zapretila z roko, ga je bilo zadelo z veliko silo.

Ko sta minili dve uri, so videli Franca I. odhajati iz njegovega kabineta.

Zdel se je mračen in globoko zamišljen.

Napetil se je proti stanovanju vojvodinje Etapske.

Kaj ga je gnalo k Ani?

Ali jo je šel prositi tolažbe?

Ali je izkušal zanetiti v svojem srcu ostanek ljubezni do stare ljubimke, da pozabi v hipu oname krvoskrusko strast, ki ga je žgala v srcu?

Prekanjena vojvodinja se je nemara nadejala tega poseta...

Nemara je računala na neizmereno razočaranje, ki je čakalo kralja pri Zileti...

Napravila je večšo toaletto.

Oblečena, ali bolje, razgaljena z veliko umetnostjo, se je pripravljala na skrajni boj, ki ji je imel pridobiti izgubljeno krono.

Krono!...

Ali mari ni bila skoraj prava kraljica?

Ali je živela nemara v duhu njene vesti mrzka nada, gradeča se na možnost umorov, ki bi služili njenim namenom?...

Preiskavati komplicirano žensko dušo, kakršna je bila vojvodinja Etapska, bi se reklo zabloditi v cel labirint psihologije; nam pa je nalozena dolžnost skromnega pripovedalca.

Bodi si kakorkoli... Ko je stopil Franc I. v vojvodinjin kabinet, se je zrušil v naslanjač in zamrmral kakor po bitki pri Marignan:

»Vse je izgubljeno!«

A danes si ni upal dodati, kakor takrat:

»Samo čast je oteta!«

Ni se menil niti za bujno Anino

toaletto, niti za njen usmev, ki je bil poln obetov, niti ni zapazil, da se mu je približala, nudeča mu ustnice v poljub.

»Zelo hudo mu mora biti!« si je mislila ona.

In v tej kratki minuti je čutila Ana eno izmed tistih redkih človeških genotij, ki jih je bila okusila v svoji dolgi karieri.

Tudi njej je bilo hudo.

Bilo ji je hudo od prave čustvene ljubosumnosti, ne da bi se udeleževalo njene bolečine tudi častihlepje in preračunanost.

Zavidala je Zileti, misleča si: Res mora biti srečna, ko uživa tolikšno ljubezen!

In spomnila se je davnih časov, ko se je ustavljala kralju, da bi ga razdražila še bolj — spomnila se, da Franc takrat ni kazal nikoli tako hude potrtosti.

In razumela je, da ljubi kralj francoski privikrat v svojem življenju, da ljubi globoko, z vsem svojim srcem, z dušo še bolj nego z umom in s čutnostjo.

Za žensko, kakršna je bila vojvodinja Etapska, ni bilo nobenega dvoma.

Ta kralj, ta veliki babjek in vi-halec kril, ta človek, ki mu je pisala starost svoj znak na čelo in ga rinila bolezen proti grobu, ta kralj, ki se je bil smejal vse svoje življenje ženskam in ljubezni, ta soldat, ki mu je bila ženska vedno samo orodje naslade — ta Franc I. je bil zdaj ukro-

čen in ukrotila ga je mala deklica brez zlobe v srcu.

Dvoje modrih oči, čistih in globokih kakor krasno sinje nebo v tem koticu Francije, je bilo zmedlo tega skeptika.

Trepetal je, vzdihoval in plakal. Zdal je ljubil vendar enkrat!...

To je bila kazen, ki ga je zadel na višku njegove poti kot velikega virtuozu ljubezni.

Orlo se je stiskalo Ani, ko je zrla zamišljeno na plakajočega kralja!...

Sedel je v naslanjaču in plakal vpričo svoje metrese s tisto neodoljivo in neusmiljeno potrebo vseh nesrečnežev, ki jih žene, potožiti svoje gorje!

In on je bil prišel k njej, da ji potoži to svojo nesrečo...

Njej!... Svoji legitimni metresi! Njej, ki je imela pravico do vse ljubimke tega moža!...

Morebiti se je uprla njena vest v tej minuti...

Zakaj tudi njene ustnice je obšnil rahel drget. In tudi njene oči so se zameglele.

Toda rekli smo, da je bila ta minuta kratka.

Ana se je zavedla kmalu in pomislila na to, kako bi se okoristila s tem položajem.

Ona zdaj ni bila več ljubljena boginja njegovega srca! Padla je z višine samoderžstva, ki jo je zavzemala dolga leta nad vladarjevim srcem.

Novo došla v kavarni „Central“

elitna damska kapela

koncertuje od danes naprej vsaki dan

od 9 ure naprej. — Vstopnina prosta.

Kavarna je celo noč odprta.

Za mnogobrojni obisk vljudno prosi

Štefan Miholič.

Dnevni pregled.

Kdo je bil odlikovan in zakaj? Včeraj se je razširila vest sledeče vsebine: Vodja tiskovnega urada v zunanjem ministristvu, dvorni svetnik Kania, je dobil naslov izrednega poslanika in pooblaščenega ministra, njegov namestnik, vitez Montlong, pa je bil odlikovan s komturjem križcem Franc Jožefovega reda. Kakor se zatrjuje v političnih krogih, ostane Kania in Montlong še nadalje na svojih dosedanjih mestih. Kdo je bil Kania? Vodja tiskovnega urada v zunanjem ministristvu. Kaj je tiskovni urad v zunanjem ministristvu je znana stvar. Isti fabricira vesti, ki delajo šumungo in jih razpošilja vsem večjim in svetovnim listom. Iz tiskovnega urada je izšla vest o konzulu Prochazku, češ da je na strahovit način bil umorjen, da so mu Srbi odrezali to in to. Tiskovni urad je bil isti, ki je takrat povzročil vojno napetost. Pod vplivom in kontrolo Kanie, vodje tiskovnega urada so stale Südslavische, Albanische in Politische Korespondenc. Kaj vse so ti listi pisali je tudi znano. O pobijanju Albancev, o grozovitostih, ki jih uganjajo Srbi na albanskem prebivalstvu. Ako bi bilo pol resnice na vseh teh poročilih, bi danes ne moglo biti nobenega Albanca več na svetu, toliko so jih Srbi poklali. Zadnjič je izbruhnil v Skadru požar. C. kr. tiskovni urad je k vesti pristavil nesramno lažljivo pripombo: sliši se, da so zažgali Črnogorci. Še tekoma istega dne je bila dokazana laž te trditve. To vse je širil tiskovni urad, čigar vodja je odlikovan in imenovan za poslanika in pooblaščenega ministra. Če nikjer, tedaj tukaj govorijo odlikovanje.

Grška komedija. V Gradcu so nemški burši na svoj način protestirali proti jubileju klerikalnega akadem. društva »Carolina«. Komedija je bila dobra in najbrže je bilo mnogo smeha. Drugo nas ne briga. Ako so se med seboj Nemci stekli — bo to imelo seveda zanje slabe posledice. Pretepovali ne odobravamo, tudi nismo prijatelji buršev — za zabavo pa so to pot vendar dobro preskrbeli.

Vprašanje blejskega gradu. Včerajšnja »Zarja« piše: »Fremdenblatt« poroča, da bodo baže porušili starodavni blejski grad in na njegovo mesto postavili hotel v modernem slogu. Blejski grad je v svoji preprosti in krasni legi vrh strme skale, ki pada navpično k jezeru, resnično najlepši kras Bleda. Za de daleč, na železniški vožnji od Lesca proti Žirovnici, pozdravlja grad »otnika in vsakdo zre z občudovanjem nanj, ko se tako organsko in harmonično podaja okolici. Hoteli v »modernem slogu« so tako zloglasni, da bi se morali vsi poklicani faktorji kar najresneje upreti nameri, postaviti na mesto lepega gradu hotel, ki bi kazil vse. — Mi se temu protestu v polni meri pridružujemo. Naravnost sramota je za nas, kako malo znamo ceniti svoje stare lepe spomenike! Za par tisoč kron prodajamo svojo zemljo in pustimo tujcu, da na nji neomejeno gospodari. Zadnja leta je izginilo pred našimi očmi več gradov, ki so bili pravi kras vsake okolice. Krasni žužemburski grad, ki je bil ena najlepših naših zgodovinskih stavb, so nalašč razkrili in ga predali dežju, da ga čim prej porušijo. Povsod drugod skrbimo zato, da se take stavbe ohranijo. Ali res ni nikake oblasti ali nobenega društva, ki bi skrbelo za to, da taki spomini naše zgodovine ne izginejo. Za hotele in druga podjetja je prostora drugod dovolj.

Novi okrajni šolski nadzornik Štrukelj si hoče pridobiti naklonjenost Izraela. So prišli kmetje k Štemburju, kjer se je visoki gospod nastanil, in so izrazili željo, naj bi novi gospod nadzornik delal na to, da se otroci, ki vsled ali izredne nadarjenosti ali izredne marljivosti po 3 leta hodijo v en razred in s svojim 14. letom še niso dovršili svojo zakonito šolsko obveznost kratkoma izpuste iz šole. Kakor so prosili po avdijenci pri Štemburju po gostilnah okrog pripovedovali, jim je gospod novi šolski nadzornik prijazno obljubil, da »vse potrebno ukrene«. Sicer se pa gospod nadzornik skrbno izogiblje krogov, ki ga poznajo iz časov, ko je bil Štrukelj še hujši liberal, kot je zdaj klerikalec.

Gimnazijski ravnatelj kot polje-delec. Novomeški gimnazijski ravnatelj se ne razume samo nato, kako

treba šikanirati napredne profesorje, ampak zdaj hoče postati tudi polje-delec, po domače kmet. Okrog gimnazije je nasejal krompir in koruzo, menda kot prvo podlago za ustanovitev realne gimnazije. Sicer pa med nami rečeno, ta srečna ideja ni ravnateljeva, ampak porodila se je v nežnem srcu preblagorodne gospe ravnateljve, katere srce sploh nad moževim razumom odločuje usodo te gimnazije. Ne da bi se dijaki učili kako n. pr. v koruzi in krompirju trava rase, ampak, da bo milostiva gospa ravnateljve slišala kako — pomislite — koruza šumi. To se ji tako dopade, da je šolskemu slugi vzela potreben vrt in zasadila koruzo v svojo zabavo. V Novem mestu je pač vse mogoče.

Od zgradbe belokranjske železnice. Po Binkoštih so pri novomeškem kolodvoru pričeli z razširjenjem kolodvora. Odkopava se svet od malega mestnega parka nad sedanjim iztočnim dolenjske proge. Z izkopanim materialom se zasilje globina pod tem parkom. Sliši se pa, da bodo vzeli tudi del gozdnega sveta med cesto pričenši tam kjer stoji zdaj baraka s strojem za vrtnje. Kolodvorska cesta se potisne nazaj, zemlja nad dosedanjim lego ceste torej del gozdnega parka pa se vporabi za globoki nasip ob vhodih med predorom in kolodvorom. Po tem načrtu bode odkopana tudi grvina pred Millerjevo gostilno. Gotovo je, da bode vse svet med vhodom v predor in sedanjim kolodvorom zdajno spremenjen v popolnoma novo krajevno sliko. — Delo v predoru počasi napreduje. Malo peto okno v galeriji portala pod cesto delajo že več kot teden dni, pa ne pridejo nikamor naprej. Ravno tako polzevo leze delo nevoščena velikega nasipa med izhodom predora ter oporniki za železniški most. Pač pa so bili pridni pri obokavanju kamenitih opornikov za železniški most na levem bregu Krke. V torek zvečer je bilo delo v glavnem izvršeno. Na onem bregu Krke se zdaj še nič ne dela. Na prvem delu proge je sploh malo delavcev, to pa zato, ker so pod vsako kritiko slabo plačani. Z 2 K 40 v na dan tudi delavec pri današnji dragini ne more živeti in težko delati.

Dve kazenski ovadbi proti deželni odboru. Iz Novega mesta nam poročajo: Kakor v posmeh splošni bedi, ki vlada zdaj po Dolenjskem, ko je splaval tudi letošnji up po dobri vinski letini po Krki, se klerikalni motogotci dan na dan prepeljavajo po vseh krajih Dolenjske z deželnimi avtomobili ali pa z najetimi, drago plačanimi izvožniki. Dolenjci se trumoma izseljujejo v Ameriko, njih slovenski ljudski zastopniki pa s polnimi rokami razmetavajo deželni denar ali za osebne zabave ali za agita-cijske izlete, to je težko določiti. Kar se še ni pod nobenim glavarjem zgodilo, to se je zgodilo pod deželnim glavarjem dr. Šušteršičem, da je namreč žena deželnega glavarja kot »deželna mati« se vozila na stroške deželne blagajne v razkošnem avtomobilu po Dolenjski in Belo Krajini. Napredni poslanci bi dobro delo opravili, da pri prihodnji priliki zahtevajo obračun koliko te večne vožnje kar s 3 deželnimi avtomobili stanejo in kako se te vožnje opravijo. Ali pri tem je še nekaj, za kar mora dolenjska javnost že zdaj zahtevati odgovor. Gospodje, ki se vozijo v deželnih avtomobilih niso samo potratni v razsipanju deželne blagajne, nego so tudi postali od sila prevzetni. So zadnjič v takozvani Kačji ridi na državni cesti blizu Bršljina s svojim brezobzirnim divjanjem povzročili nesrečo. Kmetu se je pred avtomobilom splašil konj in lastnik voza je bil vsled tega poškodovan. Gospodje v avtomobilu se zanj niso nič brigali, drčili so naprej. Tudi, ko se je kmet pismeno obrnil do deželnega odbora za malo odškodnino, so ti ljudski prijatelji prošnjo vrgli v koš in mu niti odgovorili niso. To je bilo tudi poškodovanemu kmetu odveč, obrnil se je na novomeškega odvetnika dr. Globevnika, ki je v interesu svojega klijenta preskrbel, da se bo za to zadovalo moralo zanimati tudi kazensko sodišče. Iz zadnjih dni pa deželni odboru preti še ena taka ovadba, če bodo namreč gospodje, ki so nasproti drugim voznikom zelo tankovestni, tudi v tem slučaju storili svojo dolžnost. V soboto pred Binkošti je deželni avtomobil v Kandiji povozil, oziro-

ma s svojim dirjanjem po strmih klancu povzročil, da se je poyozila žena gostilničarja Zagarja iz Birčne vasi. Da ženi, ki je padla pod voz, ni še v pravem trenutku priskočil pek Vovk iz Kandije na pomoč, bi se bila zgodila še večja nesreča, kakor se je. Deželni gospodje (med njimi tudi poslanec Jarc) so ženo potolažili z 10 K odškodnine, dasi je Štembur kot posredovalec predlagal, naj ji plačajo vsaj 20 K. Nobel so ti gospodje! Kakor danes izvemo iz Birčne vasi, je postala poškodba Zagarjeve žene nevarna in bodo gospodje k svojim 10 K še kaj pridali pred kazenskim sodnikom. Slišimo namreč, da se v vsakem oziru tudi nasproti klerikalcem vestni novomeški državni pravdnik zelo zanima za ta slučaj.

Vojaška vest. Imenovan je c. in kr. nadporočnik pri 14. pešpolku v Lincu g. Franjo Kette, c. in kr. stotnikom istotam.

Požar. Dne 6. t. m. popoldne je zapazila posestnica Marija Tušar iz Spodnje Idrije ogenj, ki je izbruhnil v hlevu njenega moža. Oba, mož in žena sta brž hitela na mesto nesreče in sta skušala ogenj pogasiti, kar se jima pa ni posrečilo. Ogenj se je hitro razširil in je v kratkem času vpepelil vse poslopje s slamo, krmo, slamoreznic in z več drugimi gospodarskimi poslopji vred. Iz gorečega hleva so rešili samo tri krave, dočim je troje telic, sedem ovac in dvojce koz v ognju poginilo. Skupna škoda znaša okrog 6000 K. Škoda je za Tušarja toliko bolj občutna, ker ni imel niti poslopja niti živali zavarovanih. Zažgali so najbrže otroci.

Smrtna nesreča. Dne 9. t. m. sta delala 50letni posestnik Anton Smolič in 30letni hlapec Gregor Tomšič v neki sipini pri Čatežu. Nenadoma se je utrgala velika plast zemlje, ki je zgoraj imenovana zasula. Smolič je bil na mestu mrtev, ker ga je zadušilo. Tomšič pa je zadobil težke poškodbe na rebrih in so ga morali takoj odpeljati v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji.

V znamenju sekire. Te dni se je začel pred papirnico v Goricanah z doslej neznanega vzroka prepri med tovarniškim delavcem Matevžem Jamnikom in nekim drugim delavcem. Ta je med preprirom prijel sekuro in je udaril z njo Jamnika po hrbtu. Jamnik je zadobil znatno telesno poškodbo.

Nesreča. Petletni pestnikov sin Alojzij Jeršin iz Filip pri Kočevju se je pretekli petek igral doma pred hišo. Med igranjem je tudi splezal na voz za pesek, ki pa je bil prazen. Nenadoma pa se je voz zvrnil in je poveznil otroka pod sabo. Deček je zadobil pri tem težke telesne poškodbe na obeh nogah.

Vlom in tatvina. Koncem preteklega meseca so neko noč vlomili doslej neznan tatovi v trgovinske prostore gostilničarja in trgovca P. Kaluže v Narinu blizu Postojne in so ukradli razno obleko, steklenico slivovke in nekaj drobnega denarja. Skupna škoda znaša 263 K.

Cela tovarna zletela v zrak. Na Binkoštno nedeljo je zletela v zrak neka tovarna blizu Rima. Na ukaz vojnega ministristva so namreč v dotični tovarni nabijali signalne rakete. Pri tem se je sprožila prva raketa, nato druga, tretja; slednjič je zletelo celo poslopje v zrak. Pri tem so bile štiri ženske na mestu mrtve. Tudi neki moški je zgubil življenje pod razvalinami. Posrečilo se je neko gospo rešiti iz plamenov, toda umrla je na potu v bolnišnico.

Velika železniška nesreča na Balkanu. Dne 12. t. m. se je pripetila na progi Buck-Drama na Bolgarskem velika železniška nesreča, pri čemur je bilo šest vojakov ubitih in okrog štirideset več ali manj ranjenih. Lokomotiva vojaškega vlaka je bila poškodovana.

Poslanca dali pod kuratelo. Kakor se iz Budimpešte poroča, so dali dne 13. maja t. l. pod kuratelo bivšega poslanca Eötvösa, zagovornika v Tisza-Eszlarskem procesu. Eötvösa so dali pod kuratelo radi slabomnosti.

Ruski generalni konzul obsojen radi poneverbe in izpuščen. Kakor se iz Petrograda poroča, so te dni izpuštili iz zapore radi slabomnosti ruskega generalnega konzula Baumgartna, ki je poneveril 100.000 rubljev.

Težko se je opekla. Soproga delavca Marija Urbanova iz Dejvic je hotela te dni, ko je prišla s sprehoda, pogreti kavo na špirtu. Špirt pa se

je v steklenici unel in plamen je bušnil v Urbanovo, ki je bila naenkrat vsa v ognju. Vkljub temu, da so ljudje, ki so prihiteli ubogi ženski na pomoč, strgali raz nje obleko, je zadržala Urbanova težke opekline na glavi, prsih in na rokah. Odpeljali so jo takoj v bolnišnico.

V ječi se je hotel obesiti. Čevljarskega pomočnika, 45letnega Fr. Soudeka iz Prage so preteklo soboto popoldne aretirali, ker je bil grozno pijan. Stražnik ga je odpeljal v zapor. Tam se je Souduku nenadoma pristudilo življenje in hotel se je obesiti na mrežnem oknu celice z robcem. To pa so mu še pravočasno preprečili in ga dali pod strogo nadzorstvo.

Preprečena goljufija. Kakor se iz Monakovega poroča, se je dne 11. t. m. priplazil v uradno sobo v palači železniškega ministristva neznan mož in je telefoniral v nekotamošnjopivovarno za 10.000 mark drobiža, češ, da ga hoče zamenjati za bankovce. Ko so slugi prišli iz pivovarne z označeno vsoto, jih je hišnik v palači ustavil in jim nato povedal, da vladnega svetnika Mormarda, na katerega ime je oni neznan tujec telefoniral po denar, sploh ni v uradu. Poklicali so takoj policijo, ki je neznanega tujca prišla in ga izročila sodišču.

Krater Vezuva se udrl. Kakor poroča observator na Vezuvu, se je dne 10. maja t. l. okrog polnoči pogreznil krater Vezuva na onem mestu, kakor dne 21. prosinca leta 1912. Vsled tega je nastal močan potres v okolici Vezuva. Skoro polovica Vezuva je pokrita s tanko plastjo pepela.

Steinheilovka se poroči. Kakor londonski listi poročajo, se misli znana Steinheilovka poročiti v teh dneh z nekim angleškim peerom.

Ljubljana.

Hlapec Jernej in njegova pravica. Ali ste čitali to lepo povest? Ako je še ne, čitajte jo, povest je nad vse poučna in če niste preveč zaupljivi, ozdravljeni boste in odkriti vseh potoč, ki jih nameravate storiti v isto svrho, kot je to storil hlapec Jernej, ki je iskal — pravice, pa je naposled začel dvomiti v Boga samega. Pritožili smo se proti zadnji konfiskaciji »Dneva« y dobri veri hlapca Jerneja. Kaj bomo pravili — isto se nam je zgodilo, kot hlapcu Jerneju. Kako bi tudi drugače, ko se po (jako stvarni seveda) opazki državnega pravdnika državna oblast ne bo učila od drugih morale! — Natanejšno modrost, ki zaplembo odobruje prinesemo, ko nam dojde.

Učenje morale. Nikar naj nihče ne misli, da hočemo državne oblasti učiti moralo. Ne, ne, za takšne nevhvaležne stvari pa žurnalist res nima časa. Sploh pa mora vsak učenec za nauk, v katerem se ga poučuje, imeti dispozicije, drugače je nauk nepotreben. To je osnovni nauk individualne pedagogike.

Do sedaj in od sedaj. Do sedaj se nismo vselej pritožili proti konfiskaciji, temveč le v takšnih slučajih, kjer se po našem mnenju konfiskacija ni dala spraviti v soglasje s paragrafi kaz. zak. Nikdar ni pomagala. Od sedaj se bomo pa pritoževali s principa proti vsaki konfiskaciji.

Kaj je odveč? Za presojanje konfiskacije je po nazorih čisto irrelevantno, če je bila konfiscirana v »Dnevu« stvar, ki je 12. ur preje izšla v »Zarji« ali »Slov. Narodu« nekonfiscirana. Izborni!

Predavanje dr. Ivana Oražna in občni zbor političnega in izobraževalnega društva za dvorski okraj je odbor moral preložiti na torek, 20. maja, ker ima g. dr. Oražen v soboto, dne 17. maja zvečer velevažno sejo »Slovenske sokolske zveze«.

Člani slov. dež. gledališča v Ljubljani, gostujejo danes v Trzinu in sicer vlezabavno burko »Gospod senator«, katera je vsepovsod zbudila toliko nepriljubljenega smeha, tako da je občinstvo povsodi, z glasnimi klici »O ti senator« navdušeno po predstavah zapuščalo dvorane. Ker naših vrlih in marljivih igralcev do danes še ni bilo, upamo jim ostanejo v najlepšem spominu. Torej vsi zvečer k predstavi.

Zadnjič smo prinesli notico, da piskroveži po hišah odjemljejo domačim kleparjem zaslužek. Na to

se je oglasil neki glas iz vrst občinstva, češ da piskroveži dobe zaslužek, ker hodijo po hišah; ako bi drugi bili tako pri roki, bi najbrže oni dobili zaslužek, saj je vsaka gospodinja prepričana, da domači obrtniki boljše izvršijo delo nego pčtujoč piskrovez. To se je menda napačno razumelo, zato pa z mirno vestjo odklanjamo, ako pride kdo na nas z očitki, da smo proti dom. obrtnikom. Toliko v pojasnilo.

Sokolski župi »Gorenjska in Ljubljana I.« napravita v nedeljo 18. maja popoldanski delni pešizlet v Medvode (Goričane, gostilna g. Kolence, 20 minut onkraj Medvoda). Srečanje obeh žup je določeno na 4. uro. — Ljubljansko okrožje župe Ljubljana I. se zbere ob pol 1. uri in sicer Sokol I., Moste, Štepanja vas, eyent. Kamnik na trgu Tabor, Sokol II. se zbira po lastnih dispozicijah. Skupni odhod od Prešernovega spomenika je točno ob 1. uri. — Ženska telovadna krožka Sokola I. in Sokola II. odhajata od zbirališča pri evangelski cerkvi na Marije Terezije cesti ob tri četrt na 1. uro. — Smer: Prešernova ulica — Dunajska cesta — Marije Terezije cesta — Šiška — Sent Vid — Tacen — Medvode — Goričane. — Krajša javna telovadba se vrši pol ure po prihodu. Povratek peš po glavni ceste na Sent Vid ob 7. uri. — Opozarjamo občinstvo na ta izlet, ki je posvečen zdravi zabavi, še bolj pa narodni probuji, samozvesti in prosvedočenju vedno lažje slovenske sile. Pri javni telovadbi nastopijo le boljše vrste, med njimi več prvovrstnih bratov telovadcev iz Kranja, Bleda, od Sokola I. in Sokola II. — Železniška zveza za Ljubljano in Kranj je prav ugodna. Od obeh strani se obeta velika udeležba. Sokoli obeh ožjih posestrin pa se iskreno veselimo bratskega svidenja!

Kino-Metropol v deželnem gledališču. V četrtek dne 15. in v petek, dne 16. t. m. popolnoma nov spored. Na Spitzbergh (naravno); Tragedija (komično); Zvezdni žarek (drama); Ločena žena (veseloliga); Ženska čast (velika drama s predigro v 2 dejanjih). Velezanimiva snov te drame je posneta iz življenja. V obupnem boju za svojo čast in iz maščevanja za izgubljeno srečo postane ženska — ubijalka. Teta Berta (veseloliga). Predstave se vrše, kakor vedno ob polu 7. in polu 9. zvečer.

Trčila vkup. V torek popoldne je na vogalu Dalmatinove ulice in Miklošičeve ceste delavec Ivan Inglič s kolesom trčil nekega drugega kolesarja, vsled česar sta oba padla raz koles, ne da bi se bila kaj poškodovala le enemu je kolo napravilo osmico.

Na cesti se je zgrudil. Predsinočnjim se je v Kolodvorski ulici zgrudil na tla 73letni krojaški mojster Anton Demšar iz Škofje Loke ter obležal nezavesten. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Saje so se vnele predvčerajšnjim popoldne v dimniku v Sodnjski ulici št. 1. Na lice mesta je prišel oddelek reševalnega in gasilnega društva ter ožen takoj pogasil.

Radi pljanosti je policija aretirala delavca Jakoba Seliškarija, Franceta Muleja in Franjo Hajne.

Tržne vesti. Včeraj popoldne je tržno nadzorstvo na trgu preiskalo mleko 50 strankam s posebnim ozirom na zasirjenost. V dveh slučajih je bilo mleko dvomljivo kakovosti, šest litrov so ga morali pa zlitii proč, ker je bilo nasirjeno. Da se mleko zasiri, so gospodinje večinoma same krive. Zasiri se, ako je posoda nesnažna, ako pomešajo namolženo gorko mleko z mrzlim, ali pa, če je v posodi takoj neshlajeno zamašeno. Nadalje je tržno nadzorstvo preiskalo 1914 jajc, med katerimi je bilo le eno pokvarjeno. Danes so se tudi premestile branjevke, ki so bile za silo na Francovem nabrežju, na Pogačarjev trg, ker so začeli tam kopati kanal.

Loterijske številke. Gradec: 2, 72, 43, 48, 6. — Brno: 85, 50, 10, 61, 51.

Zigomar, kralj razbojnikov v filmu. Ta senzacionalna detektivska zgodba se bo predvajala kot III. del od sobote do pondeljka v kinematografu »Ideal«. Danes zadnji dan umetniške drame »Sarah Bernhard«. Mnogo smeha vzbuja sijajna veseloliga v 2. delih »Dama uradnica«. V petek krasen spored.

Trst.

Društvo »Universita popolare« iz Italije, Društvo »Universita popolare« je napravilo v nedeljo izlet iz Roviga (Italija) v Trst. To društvo je kulturno društvo in njegov program je vzgajati ljudstvo. Člani tega društva so prišli torej v Trst, da bi si ogledali tržaško mesto in pozdravili svoje neodrešene brate. Navdušeno so bili sprejeti v Trstu od vseh onih Italijanov, ki se jim kar topi srce od veselja, ko zagledajo bodisi katerega kol. samo da je doma tamkaj na drugi strani morja, v blaženi Italiji. Predno jih je odpeljal parnik »Bosnia« zopet v Italijo, so bili povabljeni vsi člani tega društva na poslovljen »banket«, ki se je vršil v še ne popolnoma dozidani ribarnici, o kateri je že poročal »Dan«. Ko so se pošteno napili »vermoutha«, so odšli na krov parnika »Bosnia«. Zavžiti opojni »vermouth« jim je pridobil toliko »korajžev«, da so začeli takoj besneti, kakor hitro se je oddaljil parnik za nekaj metrov od obrežja. — Ker je vedela policija, kake ptički so prišli iz Italije, je poslala na obrežje nekoliko stražarjev pod poveljstvom policijskega svetnika dr. Pehoča. Ta drhal italijanskih vzgojiteljev, pa je hotela na vsak način pokazati svojo kulturo, zato je začela psovati s krova dr. Pehoča in pljuvati proti njemu in stražarjem. Vpili so proti Avstriji z najgusnejšimi izrazi, žalili so avstrijskega cesarja Franca Jožefa I. in poveljevali Oberdanka in Sterleta (tržaškega iredentista, ki je bil pred kratkim obsojen na Dunaju na tri leta težke ječe zaradi veleizdaje). Drhal je prepevala protiaustrijsko Mamelijevo himno in žalno Obrdankovo koračnico. Parnik je bil že daleč na morju, a še niso prenehali ti naši italijanski gostje s svojimi žaljivimi kliči in himnami. Bili so pač na vodi in nihče jim ni mogel do živnega, zato pa so imeli tudi toliko poguma besneti proti Avstriji. — V zalvalu, da so smeli prirediti izlet na avstrijsko zemljo, so obmetali Avstrijo z najgusnejšimi izbruhli. — Avstrijske oblasti naj si dobro zapišejo ta dogodek, da bodo vedeli, kako ljubijo ti ljudje našo državo, ki jim dopušča prirediti izlete v naše kraje. Vzkipeči mora v nas, če pomislimo, da se morajo taki ljudje neovirano gibati po naših tleh, medtem ko se Slovencem prepovedujejo izleti po Avstriji. Se nismo pozabili, da je bil prepovedan izlet N. D. O. iz Trsta v Gorico, tudi prepoved sokolskega zleta v Ljubljani je čisto sveža stvar. In takih prepovedi je nešteto. Slovencem se torej prepoveduje prirediti izlete po lastni deželi, avstrijski deželi. Iz tega lahko sklepamo, da imajo Italijani iz kraljestva več pravic v Avstriji, kot jih imamo Slovenci v naših deželah, v avstrijski državi. Čudimo se tudi, na nima Avstrija nobenega respektu in nobene moči pri njeni zavezniici Italiji. Miren in patrijotičen Slovenec pa naj čepi doma in naj se ne gane po svoji domovini. Dovoljuje se mu, da sme gledati italijanske izzivače iz kraljestva, od katerih naj se uči, kako naj se postopa proti avstrijski državi, ako se hoče osladi z njo v intimnem prijateljstvu in imeti od nje vse, kar srce poželi.

Vrgel se je s četrtega nadstropja. Služkinja Del Pietro, zaposlena pri družini Slanja, v ulici della Caserma št. 8, je opazila, ko je vstala, v ponedeljek okoli 6. ure zjutraj, da leži na dvorišču neki mož ves v krvi. Šla je na ulico in je opozorila nekvega stražnika, naj gre pogledat, kaj je z onim možem. Stražnik je šel na dvorišče omenjene hiše in tamkaj je našel moža, ležečega v mlaki krvi, z razbito glavo. Poklical je nemudoma zdravnika z rešilne postaje. Poklican zdravnik je konstatiral smrt. Na lice mesta je prišla komisija, ki je vzela zadevo na zapisnik. Pozneje se je izvedelo, da se imenuje ta mož Jožef Petelin, star 55 let, rojen na Turjaku. Stanoval je v omenjeni hiši pri družini Masiola. Da se je vrgel s četrtega nadstropja, je dokaz, ker so bila vsa druga okna na dvorišču zaprta, samo ono v četrtem nadstropju je bilo nastežaj odprto. Nekateri trdijo, da je bil Petelin oni večer opit; najbrže je v pijanosti izvršil samomor. Mogoče je pa tudi, da mu je prišlo slabo na stopnišču, da se je naslonil ob okno, kjer je zaspal, ter je v spanju padel z okna.

Pretrpetljiva nesreča se je pripetila v ponedeljek okoli poldneva v ulici Schiapparelli št. 8. V tej hiši stannje v tretjem nadstropju družina Retič, ki je imela edinega sinčka Roberta, starega 4 leta. Robertova mati je bila v spalni sobi, kjer je pospravljala. Njen sinček se je igral po sobi. Za hip se je odstranila mati iz sohe in je odšla v kuhinjo. Ko je prišla nazaj, je zagledala svojega otroka stoječega na oknu. Še predno je mogla priti prestrašena mati do odprtega okna, je izgubil mali Ro-

bert ravnotežje; nagnil se je in je padel iz višine na ulico. Mati je zavpila od strahu in groze in je nato omedlela. — Otrok, ki je padel na ulico, je obležal v mlaki krvi. Ob trdem kamenitem tlaku si je razbil črepanjo. Nezvestnega otroka so odnesli v bolnišnico, kjer je izdihnil čez pol ure. Kako tragične so take nesreče v družini, si lahko mislimo.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

SKADER IZROČEN ANGLEŠKEMU ADMIRALU BURNEYU.

Cetinje, 14. maja. Iz uradnega črnogorskega vira: Za zasedenje črnogorskega mesta Skadra določeno četa 1000 mož na italijanskem in avstrijskem parniku, prepešana pred reko Bojano, se je izkrcala in odkorakala proti Skadru. V Meduo je došlo 2500 mož od armade Essad paše, ki čakajo, da se jih transportira v Turčijo.

Cetinje, 14. maja. Iz črnogorskega uradnega vira: Mednarodne čete so ob 2 popoldne pod poveljstvom poveljnika mednarodnega brodovja, angleškega admirala Burneya dosepele v mesto. Črnogorski divizioner Bečir je pozdravil admirala s kratkim nagovorom, na kar je admiral prav pristočno odgovoril. Mednarodne čete so zasedle vsa javna poslopja. Črnogorski oddelek je izkazal angleškemu admiralu vojaške časti. Črnogorske čete so mesto zapustile.

Skader, 14. maja. Na željo konzulov je odpadel slovesni sprejem mednarodnega vojaštva. Čete so prikorakale popoldne pred Skader, v mesto pa je odšla častna stotinja, ki bo na obrežju pričakovala poveljnika mednarodne flotile, da jim izkaže čast, ko pridejo prevzet Skader od črnogorskega divizionarja Bečire.

SPOPADI MED GRKI IN BOLGARI.

Solun, 14. maja. Poslednji čas je prišlo med Bolgari in Grki do hudih spopadov, ki, kakor so bili krvavi, vendar niso povzročili nobene kritične situacije. Da bi se pa takšni spopadi v bodoče preprečili, sta zavzela oba dela, ki sta dosedaj eden proti drugemu se pomikala, svoje prvotne pozicije, in se določili neutralni pas, da ne pridejo čete v ponovno dotiko. Iz Seresa je bila odposlana bolgarska komisija, da preišče vse te slučaje.

BLOKADA PRENEHALA.

Cetinje, 14. maja. Angleški admiral je črnogorski vladi po angleškem zastopniku na Cetinju sporočil, da preneha mednarodna blokada danes ob 2 popoldne.

VOJNA NAPETOST.

London, 14. maja. V tukajšnjih poučenih krogih vzbuja veliko bojazen naraščajoča napetost med Japonsko in Združenimi državami, ki se je zadnji čas približala kritičnemu štadiju. Japonska ne misli odnehati. V Kaliforniji je razpoloženje razburjeno.

MAŽARI ANEKTIRALI TURŠKO OZEMLJE.

Dunaj, 14. maja. Pri Oršovi v Dunavu leži otok Kales, na katerega so diplomati pozabili, ko so napravljali Berlinsko pogodbo, zato je otok ostal do danes turška last. S podpisom preliminarnega miru pa stopi preliminarni mir londonski na mesto berlinske pogodbe. Pri tej priliki pa so hoteli tudi Mažari nekaj profitirati in prišla je njihova vlada na idejo otok Kales anektirati. Rečeno — storjeno. Mažarska žandarmerija je pod poveljstvom grofa Serönya zasedla otok, proti čemur je turški guverner protestiral. Guvernerju so dovolili ostati toliko časa na otoku, da dobi instrukcije od Porte. Porta proti aneksiji otoka energično protestira. Aneksija ne bo imela dalekosežnih posledic, četudi je vse ozemlje od črte Midija-Enos predano Zaveznikom, med ktere pa zaenkrat še Mažari ne spadajo, zato tudi otoka ne bi smeli zavzeti. Toda bolgarski in srbski diplomati so pametni, oni ne iščejo komplikacij, zato bodo preko tega dogodka, ki vzbuja le veselost, mirno šli.

Odgovorni urednik Radivoi Korene. Last in tisk »Učiteljske Tiskarne«.

Pošljite naročnino, ako je še niste!

Odprto pismo*

na c. kr. deželno sodišče, oziroma širši javnosti.

Blagovolite še sledeče dokaze v Vaš cenjeni list sprejeti. V »Dnevnu« z dne 7. maja 1913 št. 490 piše slav. uredništvo pod zaglavljem: Kako je s popravki po § 19, da se lahko na odprta pisma vse popravlja, treba je le reči: to ni res — res pa je in stvar je rešena. Jaz pa imam neovrgljive dokaze v rokah, da je le moje poslano resnično. Tukaj navedem nov dokaz resnice, po originalu iz pisma z dne 16. septembra 1912. Dr. Poček mi piše: »Opozarjam Vas tudi na to, da jaz nobene kupne pogodbe glede posestva v Belih Vodah ne podpisem, dokler ni moja terjatev plačana ali vsaj popolnoma sigurno zavarovana.« Jaz sem se tega hudo vstrašil, ko sem si predstavljaj škodo, ki mi preti.

Jaz sem se vedno branil zloglasni in pretirani ekspenzar podpisati, dokler dr. P. mojih proti-računov ne podpiše, a ko me je znal vedno tolažiti in zagotavljati, da bo tudi on svojo dolžnost takoj storil (tako je znal v trenutkih zvičajno mene preslepiti, da je bilo le ustmeno obravnavano in le med štirimi očmi). Iz tega je jasno, kake cilje je zasledoval in pod kakšnimi pretvezami.

Jaz sem vedno zahteval in prosil, da naj vendar greva v Gradec in da se pogodba podpiše, a je vedno našel kak izgovor in zavlačeval, da sem bil vedno nepopisno razburjen in v strahu, kaj da bo. Ekspenzar je sestavil in to bagatelo je zaračunal 400.000 K.

Naenkrat pride priča, ki bo tudi pri obravnavi in me je rotil: »Pa podpiši ekspenzar. Ti imaš še vedno nad 100.000 K dobička«, da bo nadaljeval, da se čim prej zamera izvrši. Privabil me je v pisarno pismeno in rekel, da bo tudi on moje protiračune odobril in podpisal, ki so vže takrat, ko sem ta usodepolni ekspenzar podpisal, znašali v mojo korist (ker je bila to kompanjonska dolžnost) okroglo 105.000 K. Ker pa bodo še nadaljni stroški narasli brez odškodnine, zopet na toliko.

Kako se to tolmači? Ko je dr. P. slutil, da stvar smrdi in da se je večkrat vjel, ker je pisma pisal, da brez njegovega podpisa in dovoljenja ni nič veljavno, je hotel od mene, da se naj pismeno izrečem, da nisva nikdar bila kompanjona in še več drugega. Jaz pa seveda pod nobenim pogojem tega storiti nisem hotel. Stvar mi je vedno bolj sumljiva postajala in sem več stvari slišal in tudi posledice čutil. Na Gradec je dr. P. kar pozabil in ni držal dane besede.

Tudi to je značilno: Kadar je bila kaka kupčija ali zamera, da je kaj dobička nesla, je bil vedno najzvestejši kompanjon, a kadar pa bi moral tudi on kak denar dati, takrat zopet pod nobenim pogojem ni hotel biti v kompaniji. In take muke in razburjenja trpim vže tri leta.

Prosim molega bivšega kompanjona zopet za kak popravek in na svidenje, da pojdeva na Koroško po ovce.

Josip Plankar.

posestnik in gostilničar na Dolenjski cesti v Ljubljani.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.

Odločno protestiram proti nesrečni govoric, da bi jaz udaril g. Rado Jermana z nožem zahrbtno v sence! Res pa je, da sem samo pariral na njegov udarec in ga pri tem udaril po glavi.

Novo mesto, 13. maja 1912.

Stefanovič Emil, cand. iur.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložil znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunaj inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Glasovirje, pianine, avtomate, gramofone, plošče prodaja, uglašuje, popravlja solidno Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92.

Cenjenim obiskovalcem Trsta se priporoča prenočišče v hotelu H. Kosič, ulica Carradori št. 15. Cene nizke. — Skupno več dijakov, najnižja cena.

Fr. Žagar, Stari trg 32, naredi čepice, če se tudi blago prinese.

Fotografske aparate in vse potrebščine ima v zalogi drogerija in fotomanufaktura

„ADRIJA“ v Ljubljani, Selenburgova ulica 5. Zahtevajte cenilke!

Kegljische

se odda za vse dneve v tednu, tudi za nedelje in praznike, posamez. društvom, klubom in gostom. Kegljische je na novo prenovljeno in ima lepo razsvetljavo. Restavracija pri Reininghaus, Franc Jožefova cesta št. 87 v Spod. Šiški.

Za obilen obisk se priporoča Anton Valjavec, restavrater.

Edna posebnost likerja je Zdravnik Želodca

„Zdravnik želodca“

je edina posebnost želodčnega likerja iz zdravilnih rastlin, kateri izborna upliva proti slabosti v želodcu ter ga radi tega v nobeni družini ne bi smelo manjkati.

Stenski

delavni red

za stavbenike

v smislu zakona z dne 22. junija 1902, drž. zak. št. 155, je založila

„Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani

in ga prodaja po K 1.— komad.

Radi prevelike zaloge blaga dajem

20% popusta

vse pomladne najnovejše damske kostume, krila, bluze kakor tudi obleke in površnike za gospode in dečke najmodernejšega kroja.

Postrežba točna in solidna. Cene priznane nizke.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Moderni klobuki za gospode

trdi in mehki, najnovejših oblik in barv, slamniki, čepice, vse v nedvomljivo največji izbiri in najboljši kakovosti iz prvih svetovnih tvornic po zelo skromnih stalnih cenah z 10% popustom v

Modni in športni trgovini

P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Tovarna pianinov
Anton Pečar, Trst
ulica Farneto šte. 42.

izdeluje po naročilu pianine, ki so po svoji konstrukciji, dobrem materialu in najnovjšem lastnoizumljenem modelu dosegli vsepovsod najboljše sloves. Priporočam se slav. učiteljstvu, preč. duhovščini i. dr. veleuglednim krogom za naročila, kakor tudi vsako uglasjevanje in popravljanje glasbenih instrumentov.

Modistinja

Minka Horvat

Ljubljana, Stari trg

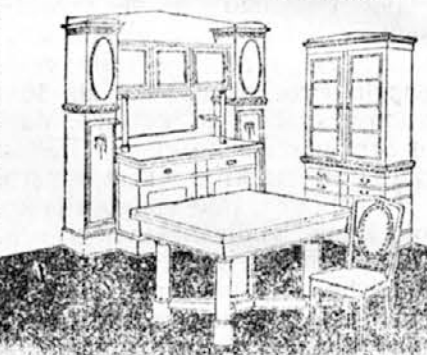
priporoča cenj. damam različne

slamnike

po najnižjih cenah. Sprejema tudi vsa popravila in jih izvršuje točno in najceneje. — Za obilen obisk 181 se priporoča

MINKA HORVAT.

PETAR JERAI
TRST VIA S. GIOVANNI S.

Moderno pobištvo.
Lastna delavnica.